

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

“28” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

МІКРО ТА МАКРОЕКОНОМІКА

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: D3 Менеджмент

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: Географічний

Мова навчання: українська

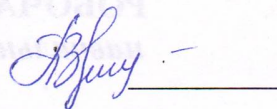
Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Мікро та макроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії» затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «28» квітня 2025 року)

Розробник: к.е.н., доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування **Клевчик Леонід Леонідович**

Викладач: к.е.н., доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування **Клевчик Леонід Леонідович**

**Погоджено
з гарантом ОП**

 Валентина ПІДГІРНА

Погоджено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «28 » серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради **Наталя АНДРУСЯК**

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Зоя ГАЛУШКА**

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НИКИФОРАК**

Мета навчальної дисципліни “Мікро та макроекономіка” полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок щодо функціонування економічних процесів та механізмів на мікро- і макrorівнях, закономірностей поведінки економічних суб’єктів, формування попиту і пропозиції, ціноутворення, розподілу та використання ресурсів, а також аналізу макроекономічних показників і державної економічної політики з метою обґрунтування ефективних управлінських рішень у сучасних умовах господарювання.

Програма вивчення навчальної дисципліни “Мікро та макроекономіка” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії» підготовки бакалаврів спеціальності D3 Менеджмент галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Пререквізитами для вивчення дисципліни є «Економічна теорія», «Вища математика та елементи логіки», «Українська мова (за професійним спрямуванням)» та інші.

Основними результатами вивчення курсу «Мікро та макроекономіка» є формування у студентів цілісної системи теоретичних знань і практичних навичок аналізу економічних процесів та явищ на рівні окремих економічних агентів і національної економіки в цілому. У процесі підготовки здобувачів освіти важливим завданням є оволодіння методами економічного аналізу, інтерпретації мікро- та макроекономічних показників, оцінювання ринкових механізмів, а також застосування економічних моделей для обґрунтування управлінських та господарських рішень.

Вивчення курсу «Мікро та макроекономіка» сприяє розвитку компетентностей у сфері раціонального використання обмежених ресурсів, формування та аналізу попиту і пропозиції, механізмів ціноутворення, функціонування ринків і конкуренції, а також розумінню макроекономічних процесів: економічного зростання, інфляції, безробіття, циклічності розвитку та ролі державної економічної політики в забезпеченні стабільності й сталого розвитку економіки.

Результати навчання.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D3 Менеджмент (освітня програма «Менеджмент туристичної індустрії») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні та фахові компетентності.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв’язки між ними.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	I	II	5,0	150	30	30	-	-	90	-	Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	Усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1. Основи формування та взаємодії попиту і пропозиції				
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	11	2	2	7
Тема 2. Корисність економічного блага. Економічний вибір	14	3	3	8
Тема 3. Аналіз поведінки споживача	11	2	2	7
Тема 4. Попит та пропозиція	13	3	3	7
Тема 5. Теорія еластичності	12	2	2	8
Тема 6. Витрати виробництва	14	3	3	8
Разом за ЗМ1	75	15	15	45
Змістовий модуль 2. Макроекономічні показники та макроекономічна динаміка				
Тема 7. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	11	2	2	7
Тема 8. Споживання, заощадження та інвестиції	14	3	3	8
Тема 9. Фіскальна та монетарна політики держави	11	2	2	7
Тема 10. Циклічні коливання та економічне зростання	13	3	3	7
Тема 11. Інфляція та антиінфляційна політика	12	2	2	8
Тема 12. Безробіття та політика зайнятості	14	3	3	8
Разом за ЗМ 2	75	15	15	45
Усього годин	150	30	30	90

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки 1. Теоретичні основи визначення предмету дисципліни "Мікроекономіка". 2. Переваги і недоліки мікроекономічного аналізу. 3. Методологія мікроекономіки. 4. Мікросистема: поняття, різновиди.
2	Тема 2. Корисність економічного блага. Економічний вибір 1. Загальна характеристика кардиналістського підходу. Перший закон Госсена. 2. Другий закон Госсена. Недоліки кардиналістського підходу. 3. Основні принципи ординалістського підходу. Система переваг споживача. 4. Бюджетні лінії і криві байдужості, їх властивості. 5. Рівновага споживача в ординалістській теорії.
3	Тема 3. Аналіз поведінки споживача 1. Реакція споживача на зміну доходу. 2. Вплив на споживання зміни цін благ. Утворення кривої індивідуального попиту. 3. Ефекти заміщення і доходу.
4	Тема 4. Попит та пропозиція 1. Суть, закон, ефекти, крива та нецінові фактори попиту. 2. Суть закон, крива та нецінові фактори пропозиції. 3. Умови та наслідки ринкової рівноваги. 4. Ринкова нерівновага та тлумачення її динаміки, роль непрямого оподаткування. 5. Хронічність ринкової нерівноваги та її причини.
5	Тема 5. Теорія еластичності 1. Суть, види та фактори цінової еластичності попиту. 2. Підходи до обчислення показника еластичності. 3. Еластичність попиту по доходу і властивості різних видів благ. 4. Перехресна еластичність попиту і характер взаємозв'язку між благами. 5. Еластичність пропозиції, її види та фактори.
6	Тема 6. Витрати виробництва 1. Суть витрат виробництва, їх основні типи та види. 2. Витрати виробництва у короткотривалому періоді. Закон зростання граничних витрат. 3. Витрати виробництва у довготривалому періоді. 4. Дохід та прибуток як результати виробництва, їх види.
7	Тема 7. Макроекономічні показники в системі національних рахунків 1. Моделювання макроекономічного кругообігу. 2. Суть і основні риси СНР як основи макроекономічного рахівництва. 3. Валовий внутрішній продукт як ключовий макроекономічний показник, способи його розрахунку. 4. Макроекономічні показники на основі ВВП. 5. ВВП та економічний добробут.
8	Тема 8. Споживання, заощадження та інвестиції 1. Взаємозв'язок між доходом та обсягами споживання і заощадження. 2. Недохідні фактори споживання і заощадження. 3. Ефект мультиплікатора та формула мультиплікатора витрат. 4. Суть, фактори та способи моделювання інвестиційного попиту.
9	Тема 9. Фіскальна та монетарна політики держави 1. Зміст, цілі та інструменти фіскальної політики.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Види фіскальної політики та механізм їхнього впливу. 3. Причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту. 4. Механізм функціонування державного боргу. 5. Економічна роль фіскальної політики. 6. Структура банківської системи та роль окремих її елементів. 7. Цілі та види монетарної політики. 8. Механізми монетарної політики. 9. Економічна роль монетарної політики.
10	<p>Тема 10. Циклічні коливання та економічне зростання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, структура та індикатори економічного циклу. 2. Причини циклічності і види та особливості різних циклів. 3. Основні напрямки та механізми антициклічної політики держави. 4. Суть економічного зростання та основні способи його відображення. 5. Фактори та наслідки економічного зростання.
11	<p>Тема 11. Інфляція та антиінфляційна політика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна природа та способи класифікації інфляції. 2. Суть і причини інфляції попиту. 3. Інфляція пропозиції. 4. Основні показники та особливості видів інфляції. 5. Економічна роль інфляції. 6. Суть та напрямки антиінфляційної політики.
12	<p>Тема 12. Безробіття та політика зайнятості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і показники зайнятості. 2. Підходи до тлумачення зайнятості і безробіття в ринковій економіці. 3. Економічна природа безробіття та його види. 4. Соціально-економічна роль безробіття. Нерівномірність розподілу доходів. 5. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	<p>Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки</p> <p>Завдання: використовуючи основні методи мікроекономіки, визначте, які з них можуть бути застосовані для аналізу локального ринку послуг. Поясніть на прикладі, як теорія раціонального вибору використовується в реальному житті.</p> <p><i>Розв'язати тестові завдання по темі.</i></p>
2	<p>Тема 2. Корисність економічного блага. Економічний вибір</p> <p>Завдання: побудуйте графік граничної корисності для певного товару. Визначте, при якому обсязі споживання досягається максимальна загальна корисність. Проведіть аналіз економічного вибору споживача на прикладі формування місячного бюджету домогосподарства.</p> <p><i>Розв'язати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
3	<p>Тема 3. Аналіз поведінки споживача</p> <p>Завдання: використовуючи криві байдужості, визначте оптимальний набір споживчих товарів для заданого рівня доходу. Проведіть дослідження впливу ефектів доходу та заміщення на зміну споживчих переваг.</p> <p><i>Розв'язати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
4	<p>Тема 4. Попит та пропозиція</p> <p>Завдання: побудуйте графіки попиту та пропозиції для регіонального ринку овочів. Визначте рівень ринкової рівноваги. Проведіть аналіз впливу нецінових факторів на попит і пропозицію.</p> <p><i>Розв'язати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>

5	<p>Тема 5. Теорія еластичності Завдання: розрахуйте коефіцієнти цінової, дохідної та перехресної еластичності для конкретного товару за заданими даними. Проведіть аналіз ринку з урахуванням еластичності попиту та пропозиції, запропонуйте стратегію ціноутворення. <i>Розв'язати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
6	<p>Тема 6. Витрати виробництва Завдання: побудуйте графіки постійних, змінних, загальних і граничних витрат для заданої фірми. Проведіть аналіз витрат на основі даних про діяльність місцевого підприємства. <i>Розв'язати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
7	<p>Тема 7. Макроекономічні показники в системі національних рахунків Завдання: розрахуйте показники ВВП за витратним та виробничим методами на основі заданих даних. Проаналізуйте структуру національного доходу вашої країни. <i>Розв'язати кейсове завдання та тестові задачі по темі.</i></p>
8	<p>Тема 8. Споживання, заощадження та інвестиції Завдання: побудуйте функції споживання та заощадження для заданих даних. Проаналізуйте вплив процентної ставки на обсяг інвестицій у країні. <i>Виконати кейсове завдання та розгадати кросворд.</i></p>
9	<p>Тема 9. Фіскальна та монетарна політики держави Завдання: оцініть ефективність інструментів фіскальної політики у боротьбі з безробіттям. Розрахуйте ефект мультиплікатора для заданого рівня державних витрат. Проаналізуйте вплив змін у процентній ставці на кредитний ринок. Побудуйте графік грошового ринку для заданої економіки. <i>Виконати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
10	<p>Тема 10. Циклічні коливання та економічне зростання Завдання: проаналізуйте динаміку економічних циклів за заданими статистичними даними. Побудуйте модель економічного зростання для прогнозування ВВП. <i>Виконати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
11	<p>Тема 11. Інфляція та антиінфляційна політика Завдання: розрахуйте рівень інфляції за різними методами. Розробіть стратегію антиінфляційної політики для вашої країни. <i>Виконати тестові завдання та задачі по темі.</i></p>
12	<p>Тема 12. Безробіття та політика зайнятості Завдання: проаналізуйте структуру безробіття у вашому регіоні. Розробіть рекомендації для зменшення рівня безробіття на основі сучасних макроекономічних теорій. <i>Виконати кейсове завдання та розв'яжіть задачі.</i></p>

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки Завдання – опрацювати питання: 1. Розкрийте предмет мікроекономіки та обґрунтуйте її місце в системі економічних наук. 2. Проаналізуйте основні методи мікроекономічного аналізу та оцініть переваги і обмеження мікропідходу у дослідженні економічних процесів.	7
2	Тема 2. Корисність економічного блага. Економічний вибір Завдання – опрацювати питання: 1. Охарактеризуйте кардиналістський та ординалістський підходи до аналізу корисності та поясніть сутність законів Госсена. 2. Поясніть механізм формування рівноваги споживача на основі бюджетної лінії та кривих байдужості.	8
3	Тема 3. Аналіз поведінки споживача Завдання – опрацювати питання: 1. Проаналізуйте вплив змін доходу та цін на поведінку споживача і формування індивідуального попиту. 2. Поясніть сутність ефектів доходу та заміщення і їх роль у теорії споживчого вибору.	7
4	Тема 4. Попит та пропозиція Завдання – опрацювати питання: 1. Розкрийте економічну сутність попиту і пропозиції, їх закони та роль нецінових факторів. 2. Проаналізуйте умови ринкової рівноваги, причини її порушення та вплив непрямого оподаткування на ринок.	7
5	Тема 5. Теорія еластичності Завдання – опрацювати питання: 1. Охарактеризуйте види еластичності попиту та фактори, що визначають їх величину. 2. Поясніть економічний зміст еластичності пропозиції та практичне значення показників еластичності для суб'єктів ринку.	8
6	Тема 6. Витрати виробництва Завдання – опрацювати питання: 1. Розкрийте сутність витрат виробництва та їх класифікацію у короткотривалому і довготривалому періодах. 2. Проаналізуйте взаємозв'язок між витратами, доходом і прибутком підприємства у процесі виробничої діяльності.	8
7	Тема 7. Макроекономічні показники в системі національних рахунків Завдання – опрацювати питання: 1. Поясніть логіку макроекономічного кругообігу та роль системи національних рахунків у макроекономічному аналізі. 2. Проаналізуйте ВВП як ключовий макроекономічний показник та оцініть його зв'язок з економічним добробутом.	7

8	Тема 8. Споживання, заощадження та інвестиції Завдання – опрацювати питання: 1. Охарактеризуйте взаємозв'язок між доходом, споживанням і заощадженням та роль недохідних факторів. 2. Поясніть сутність інвестиційного попиту та економічний зміст мультиплікатора витрат.	8
9	Тема 9. Фіскальна та монетарна політики держави Завдання – опрацювати питання: 1. Проаналізуйте цілі, інструменти та економічні наслідки фіскальної політики держави. 2. Розкрийте механізми монетарної політики та оцініть її роль у забезпеченні макроекономічної стабільності.	7
10	Тема 10. Циклічні коливання та економічне зростання Завдання – опрацювати питання: 1. Охарактеризуйте економічний цикл, його фази та причини циклічних коливань. 2. Проаналізуйте сутність економічного зростання, його фактори та соціально-економічні наслідки.	7
	Тема 11. Інфляція та антиінфляційна політика Завдання – опрацювати питання: 1. Розкрийте економічну природу інфляції, її види та основні показники вимірювання. 2. Проаналізуйте напрями антиінфляційної політики та її роль у стабілізації національної економіки.	8
	Тема 12. Безробіття та політика зайнятості Завдання – опрацювати питання: 1. Поясніть сутність безробіття, його види та соціально-економічні наслідки. 2. Оцініть роль державної політики зайнятості та соціальної політики у регулюванні ринку праці.	8

Самостійна робота студентів з дисципліни «Мікро та макроекономіка» спрямована на засвоєння, узагальнення і закріплення знань. Вона включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів, підготовку до практичних занять, підготовку питань, які виносились на самостійне вивчення, створення презентацій завдань до відповідних тем дисципліни.

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Мікро та макроекономіка»:

1. Лекції та супроводжуючі презентації.
2. Семінари, вебінари та онлайн-дискусії.
3. Групова робота, в якій здобувачі розв'язують задачі та практичні кейси.
4. Онлайн-тести та опитування: Система MOODLE
5. Застосування інформаційних технологій, використання статистичних даних для аналізу економічних процесів, побудова графіків і діаграм для пояснення їх динаміки.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- лекція-візуалізація;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;

- аналіз і рішення ситуативних професійних завдань (Case study);
- робота з тестами;
- робота в групах;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів. Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, фіксований виступ, наукова публікація з проблем ситуаційного управління) відповідь студента, презентація матеріалів самостійної роботи студента. Формою підсумкового контролю є екзамен, проведення якого здійснюється згідно графіку навчального процесу.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- есе;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тестування;
- підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими темами, здатності практичного використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання завдань самостійної роботи проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології для розв'язання проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни «Мікро та макроекономіка»;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- застосування аналітичних підходів.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка	Характеристики
A (90 – 100)	Всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни. Студент засвоїв теоретичні засади навчальної дисципліни, специфіку практичних і тестових завдань. Глибоко знає основну літературу, а також періодичні джерела та електронні ресурси. Ознайомився з додатковою літературою, рекомендованою програмою. Вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою. Системно інтерпретує програмний матеріал. Дає вичерпні, повні, грамотні

	відповіді на програмні запитання. Демонструє навички творчого мислення.
B (80-89)	Студент показав повні та достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності. Успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без істотних зауважень.
C (70-79)	Студент опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також додаткову літературу. Засвоїв основні завдання і методи курсу. Вміє використовувати на практиці програмні завдання, розв'язувати тестові завдання. Проте, наявні певні неточності, помилки.
D (60-69)	Продемонстровано знання лише базового програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю. Програмний матеріал викладається ним непослідовно із суттєвими неточностями та помилками у формулюванні наукової термінології. Знання суміжних дисциплін та новітніх наукових даних з навчальної дисципліни є слабкими. Допускає неточності, помилки при розв'язанні задач і тестів.
E (50-59)	Недосконало і неповно дає відповіді на теоретичні питання дисципліни і розв'язує практичні завдання з суттєвими помилками, частково, але володіє необхідними знаннями для виправлення помилок під керівництвом викладача. Не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
FX (35-49)	Не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни. Допускає грубі помилки у відповідях. Не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки у їх виконанні.
F (1-34)	Має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. Показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2							
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5-6	МКР	T.7	T.8	T.9	T.10-11	T.12	МКР	40	100
3	4	3	4	7	9	3	4	4	7	3	9		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Теоретичні основи визначення предмету дисципліни «Мікроекономіка».
2. Переваги та недоліки мікроекономічного аналізу.
3. Методологія мікроекономіки.
4. Мікросистема, її основні різновиди.
5. Загальна характеристика кардиналістського підходу, перший закон Госсена.
6. Другий закон Госсена, недоліки кардиналістського підходу.
7. Основні принципи ординалістського підходу, система переваг споживача.
8. Бюджетні лінії та криві байдужості, їх властивості.
9. Рівновага споживача в ординалістській теорії.
10. Реакція споживача на зміну доходу.
11. Вплив зміни цін на блага, утворення кривої індивідуального попиту.
12. Ефекти заміщення і доходу.
13. Суть, закон, ефекти, крива та нецінові фактори попиту.
14. Закон, крива та нецінові фактори пропозиції.
15. Умови та наслідки ринкової рівноваги.
16. Ринкова нерівновага та її динаміка, роль непрямого оподаткування.
17. Хронічна ринкова нерівновага, її причини.
18. Суть, види та фактори цінової еластичності попиту.
19. Підходи до обчислення показника еластичності.
20. Еластичність попиту по доходу, властивості різних видів благ.
21. Перехресна еластичність попиту, характер взаємозв'язку між благами.
22. Еластичність пропозиції, її види та фактори.
23. Суть витрат виробництва, основні типи та види.

24. Витрати виробництва у короткотривалому періоді, закон зростання граничних витрат.
25. Витрати виробництва у довготривалому періоді.
26. Дохід та прибуток як результати виробництва, їх види.
27. Суть і основні риси СНР як основи макроекономічного рахівництва.
28. Валовий внутрішній продукт як ключовий макроекономічний показник, способи його розрахунку.
29. Макроекономічні показники на основі ВВП.
30. ВВП та економічний добробут.
31. Взаємозв'язок між доходом та обсягами споживання і заощадження.
32. Недохідні фактори споживання і заощадження.
33. Ефект мультиплікатора та формула мультиплікатора витрат.
34. Суть, фактори та способи моделювання інвестиційного попиту.
35. Зміст, цілі та інструменти фіскальної політики.
36. Види фіскальної політики та механізм їхнього впливу.
37. Причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту.
38. Механізм функціонування державного боргу.
39. Економічна роль фіскальної політики.
40. Структура банківської системи та роль окремих її елементів.
41. Цілі та види монетарної політики.
42. Механізми монетарної політики.
43. Економічна роль монетарної політики.
44. Суть, структура та індикатори економічного циклу.
45. Причини циклічності і види та особливості різних циклів.
46. Основні напрямки та механізми антициклічної політики держави.
47. Суть економічного зростання та основні способи його відображення.
48. Фактори та наслідки економічного зростання.
49. Економічна природа та способи класифікації інфляції.
50. Суть і причини інфляції попиту.
51. Інфляція пропозиції.
52. Основні показники та особливості видів інфляції.
53. Економічна роль інфляції.
54. Суть та напрямки антиінфляційної політики.
55. Сутність і показники зайнятості.
56. Підходи до тлумачення зайнятості і безробіття в ринковій економіці.
57. Економічна природа безробіття та його види.
58. Соціально-економічна роль безробіття. Нерівномірність розподілу доходів.
59. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>)

здобувачі освіти мають можливість на зарахування окремих видів робіт в рамках ОК на основі результатів, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

Рекомендована література

Основна

1. Антохов А.А., Клевчик Л.Л., Лусте О.О. Управління змінами: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. імені Юрія Федьковича. 2022. 208с. [URL: https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/4336](https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/4336)
2. Антохов А.А., Запихляк В.М., Клевчик Л.Л. Просторовий контекст розвитку та управління технолого-сингулярних регіональних економічних систем в Україні. Економіка та держава. 2021. № 3. С.34-39. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4880&i=5>
3. Бажал Ю. М. Макроекономіка. Конспект лекцій : навч. посіб. / Ю.М. Бажал. Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2024. 41 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8fa5f779-1cab-4805-b95d-514053627aaa/content>
4. Базилінська О. Я. Макроекономіка. 2-ге видання. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2022. 448 с. URL: https://inpleno.com.ua/product/315100-Макроекономика-2-ge-vidannya-Navchalniy-posibnik-rekomendovano-MONUkrayini-Bazilinska-O-YA-TSentr-uchbovoyi-literaturi.html?srsltid=AfmBOoq-3GuzO8zCbp4QDJ_KNDILGFgAZ4-mFSZPBy1ST2ECIWFe18v
5. Білецька Л.В. Характеристики Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання. К: [Центр навчальної літератури \(ЦУЛ\)](#). 2019. 664 с. URL: https://knushop.com.ua/books?product_id=1156&mfp=16avtor%5B%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9B.%D0%92.%5D&srsltid=AfmBOopG87TJiF9IWctLSmTve4jv4BuqVjboe_uJlk70gX7Lz8s2wG3
6. Базилінська О. Я. Мікроекономіка. 3-те видання. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2022. 352 с. URL: https://knushop.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=1510&srsltid=AfmBOopoVOvRB2o8g3h9bSZCzmFNN7NQVPa4nRGy75nRzUvuRJK1LiQY
7. Білецька Л.В. Характеристики Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання. К: [Центр навчальної літератури \(ЦУЛ\)](#). 2019. 664 с. URL: https://knushop.com.ua/books?product_id=1156&mfp=16avtor%5B%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9B.%D0%92.%5D&srsltid=AfmBOopG87TJiF9IWctLSmTve4jv4BuqVjboe_uJlk70gX7Lz8s2wG3
8. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчик Л.Л. Мікро- та Макроекономіка: теорія і практика: підручник. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024. 277 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10752>
9. Галушка З., Запихляк В., Клевчик Л., Лусте О., Сторошук Б. Вплив господарського менталітету на соціально-економічний розвиток. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. Том 1, № 42. 2022. С. 283-292. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3670/3481>
10. Гронтковська Г., Косік А. Макроекономіка. Навчальний посібник для студентів. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 672 с. URL: <https://book-ye.com.ua/catalog/ekonomika/makroekonomika-navchalnyj-posibnyk-dlya-studentiv/?srsltid=AfmBOoqQY5lkzFoenoEV727fUIN6ooG5sjy0CEYqLon0gQ97eWSAYwV4>
11. Мікроекономіка: підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/373901251_MIKROEKONOMIKA
12. Каменева Н.М., Косич М.В., Александрова О.Ю. Мікроекономіка: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8611/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

13. Kyfyak, V., Kindzerskyi, V., Todoriuk, S., Klevchik, L., & Luste, O. (2024). The role of economics and management in the development of sustainable business models of agricultural enterprises. *Scientific Horizons*, 27(6), 152-162. URL: <https://www.scopus.com/sourceid/21101062495>
14. Кібік О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/2ec7680b-5853-4e72-b0c7-c435109de3d6>
15. Лисюк В.С. Макроекономіка : практикум : навч. посібник / В.С. Лисюк, Т.П. Лисюк. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 353с. URL: <https://mybook.biz.ua/ua/makroekonomika-1817/makroekonomika-praktikum-navchalnyi-posibnik-rek-mon-ukraini/>
16. Макаренко М.В. Макроекономіка: підручник. Сумський державний університет. Суми, 2021. 200 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/86041/3/Makarenko.pdf;jsessionid=DCE97A9A3D61BB0A3B9DFA45C822823D>
17. Панчишин С.М. Макроекономіка: навчально-методичний посібник. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2020. 150 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Macroeconomics-Metod-Panchyshyn_SM_2020.pdf

Додаткова

1. Антохов А.А., Клевчик Л.Л. Інформаційні технології як детермінанти інтелектуалізації та розвитку регіональної економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2023. №8. С.15-19 URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/69/53>
2. Антохов А.А., Клевчик Л.Л., Лусте О.О. Механізми переходу до інноваційного типу соціально-економічного розвитку регіону. Інфраструктура ринку. 2022. № 63. С.10-15. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/63_2022/4.pdf
3. Антохов А.А., Клевчик Л.Л. Особистісні та інституційні аспекти використання населенням інноваційних технологій (на прикладі Чернівецької області). Інвестиції: практика та досвід. 2024. №7. С.21-27 URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3407>
4. Антохов А.А., Клевчик Л.Л. Наукові основи співпраці та кооперації у сфері інновацій та інтелектуальної праці. Ефективна економіка. 2023. №3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1265>
5. Власюк Н.І. Особливості формування індексу споживчих цін в Україні. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2022. № 70. С.83-88. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1287>
6. Венцюк В. А. Конкуренція і монополія та їх роль у розвитку ринкової економіки. Науковий вісник Одеського національного університету. 2021. № 4. С. 217–219. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/bitstream/123456789/33376/1/217-219.pdf>
7. Гриценко Т. С. Недосконала конкуренція: питання теорії та практики. Причорноморські економічні студії. 2022. № 74. С. 9–14. URL: http://bses.in.ua/journals/2022/74_2022/3.pdf
8. Герасименко А.В. Роль банківського кредитування промислових підприємств у подоланні макроекономічних наслідків війни: зарубіжний досвід. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 19-20. С.120-125. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/609/616>
9. Головченко О.М., Сокірба Є.О. Безробіття як загроза економічній безпеці України: причини і способи подолання. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2021. Том 20 № 2(48).С.66-80. URL: <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/243681>
10. Дергалюк М. О., Коваленко А. С. Безробіття в Україні та його вплив на економічне становище держави. Ефективна економіка. 2021. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8666>
11. Довга Т. А. Практичне використання концепції еластичності попиту при формуванні цінової політики підприємства. Матеріали конференції "Соціальний розвиток України в умовах

- сучасних викликів". 2021. URL: https://feu.kneu.edu.ua/ua/confere_nce/conf_social_dev_ukr_12/section3/dovga/
12. Колосінська М. І., Бойда С. В., Семенко О.О. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?op=1&z=7830>.
13. Кузьмук І.Я. Трансформація системи державного управління в цифрову епоху. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2022. № 1 (85). С.29-41. URL: <http://chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2022/v1/3.pdf>*
14. Ковальов Д. Ринок праці Херсонської області та ризики його функціонування. *Агросвіт. 2019. № 7. С. 37–42. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=2858&i=5>*
15. Клевчак Л.Л., Гарник О.А., Павлюк С.І. Оцінка економічної стійкості та стійкості національних економік у контексті глобальних підприємницьких структур. *Наукові перспективи. 2024. №5 (47).С.726-740. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/11931>*

Інформаційні ресурси

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=221>

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.kmu.gov.ua>
3. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.minregion.gov.ua/>
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіс реформ Кабінету Міністрів України. Офіційний веб-портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/uryad-ta-organi-vladi/ofis-reform-kabinetu-ministriv-ukrainu>
6. Електронна бібліотека www.lib.com.ua
7. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського www.nbu.gov.ua

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.